



*Kirsten Jacobsen*

*Med Gud i den ene hånd og tvivlen i den anden*

*212 sider*

*Politikens Forlag*

Vi kommer langt omkring i denne bog. Lige fra sporadiske og meget positive omtaler af Ingvar Cronhammars fede Audi og til noget af en overraskelse tæt ved Kaj Munks gravsted ved Vedersø Kirke: En udhulet sten med mosgrønt vand i hulningen. Og Ingvar Cronhammars historie om, at for længe siden fødte en kvinde et barn i dølgsmål og begravede det i hemmelighed. Derfor blev hun dømt til døden. Inden henrettelsen bad hun om at få stenen lagt på sin grav. Og stod der altid vand i den, var det bevis på, at hun var uskyldig. Sådanne rørende historier er Ingvar Cronhammar fyldt med, ligesom bogen her er én stor, dejlig og mættende historie om hans skaberværk og hans tilgang til kunsten.

Journalisten Kirsten Jacobsen har i et år været på roadtrip med kunstneren, der med egne ord fortæller, at han ikke har meget at sige, han er ikke entertainer, og at hans værker må tale for sig selv.

Vi får i bogen et meget fint indblik i, hvordan værkerne skabes. Ingen begrænsninger, ingen planer, værkerne dukker bare stille og roligt op inde i billedhuggerens hovede, og så går han igang med sine samarbejdspartnere, f.eks. Leif Nørreremark Sørensen på Fyn.

Næsten ligegyldigt hvor man dykker ned i bogen, kan man lære noget. Om tilværelsen, om kunst, om holdninger, om hvordan man også kan leve livet, fri af spændetrøjer, *"fladpandede krumspring for at få kunder i butikken"* (mening om mange af folkekirkens tiltag) og om Ingvars pyt-holdning, da han på vej hjem til sit elskede hjem har glemt at købe brød til den salat, han skal kreere. Pyt.

*Jeg hadede skolen, gik to år i samme klasse. Alt var galt. Da vi var små, fik vi tæsk, Da vi blev store, slog vi igen. Eller var i hvert fald parate til det.*

Siden blev Ingvar smidt ud af skolen i Kristiansstad, og det passede ham fint, han leverede en spytklat som afsked og følte, at nu var han endelig fri.

Det er denne frihed, han har haft i blodet siden, og det er den frihed, vi som læsere næsten får ind under huden undervejs.

Både indirekte gennem de handlinger og oplevelser, vi får beskrevet undervejs, både herhjemme og i udlandet, men også fremhævet på særlig måde som

*Idag er der lagt låg over mange originalers udtryksevne, men jeg har heldigvis været med til at få dokumenteret noget af deres særlige talent.*

Ingvar har således altid haft en særlig tilgang til det skrå, de skrå eksistenser, de skrå holdninger, det skrå verdensbillede. Hvilket på alle måder afspejler sig i hans kunst, der kan beses landet over fra Jelling til Skagen, fra Fredensborg til Herning, fra Emdrup til Københavns Lufthavn.

Det er velgørende at få indsigt i, hvad der har bragt fantastiske kunstværker til live. Denne bog giver os alle chancer for det.

Læs om det sammensatte menneske, som Ingvar er og, ser det ud til, i modsætning til andre, der også er sammensatte og modsætningfyldte, lever disse kvaliteter ud i såvel ord som selvudtryk:

*Jeg har et særligt forhold til Fremmedlegionen og går nogle gange og nynner deres tunge march, Le Boudin, skønt jeg fandeme selv er kujon og langt fra at være hero på nogen som helst måde.*

Og vi læser, at sammensætningen også består af en vis stabilitet, robusthed og blidhed, idet han har holdt sammen med kvinden i sit liv i langt mere end en menneskealder.

Ingvard er visuelt orienteret, hvilket vi får fine eksempler på, hvor billedsiden med mange flotte lysindfald følger med teksten på en måde, der kalder på kunsten i os, og som også er fortællingen om en mand, der er kaldet af det skaberværk, som vi får mange eksempler på, at han er både ydmyg og tvivlende overfor.

En særdeles vellykket bog om en stor kunstner.